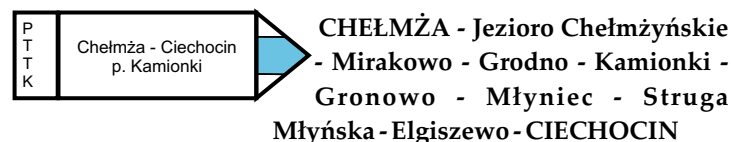

Szlak o długości 10 km oznakowany kolorem żółtym przebiega przez Ziemię Chełmińską. Biegnie środkową częścią terenów gminy, związaną z rynną Jeziora Chełmżyńskiego, z jeziorami Głuchowskim i Grodzieńskim. Jest to fragment rynny polodowcowej rozcinającej wysoczyznę morenową o urozmaiconej rzeźbie i znacznych, jak na miejscowe warunki różnicach wysokości. Trasa jest ciekawa również ze względu na znajdujące się na niej zespoły dworsko-parkowe oraz Sanktuarium Bł. Juty.

Trasa piesza, oznakowana kolorem niebieskim rozpoczyna się w Chełmży i przebiega na długości 40 km. Turyści początkowo poruszają się wzdłuż brzegu jeziora Chełmżyńskiego, a w końcowym etapie trafiają na piękne meandry rz. Drwęcy. W czasie wędrowki zobaczymy katedrę Św. Trójcy z XIII i XIV wieku z zespołem nagrobków z XVI-XVIII wieku i tzw. "czaprakiem wezyra" podarowanym przez króla Jana III Sobieskiego, kościół gotycki Św. Mikołaja z końca XIII wieku, przebudowany pod koniec XV wieku, bramę gotycką na terenie b. zabudowań kapituły oraz kaplicę grobową rodu Zawiszów Czarnych z Warszawic. Wieżę ciśnię - jeden z niewielu tego typu obiektów zachowanych i do dziś sprawnych na Pomorzu. Po spacerze można odpocząć na jednej z plaż nad Jeziorem Chełmżyńskim.

SUCHATÓWKA

Trasa rozpoczyna się przy BORT-PTTK na Placu Rapackiego 2 i przebiega na długości 21 km przez łąki nadwiślańskie i obszary leśne Puszczy Bydgoskiej, kończąc się w Suchatówce, oznakowany został kolorem niebieskim. W czasie wędrowki warto zwiedzić ruiny zamku "Dybów" i Fort X na terenie Torunia oraz pozostałości zamku w Małej Nieszawce, wzniesionego ok 1230 r. Był to pierwszy na ziemiach polskich zamek krzyżacki będący siedzibą komtura krzyżackiego.

Szlak przybliży turystom okolice Torunia. Zwany jest szlakiem "Martyrologii narodu polskiego" liczy 38 km długości i oznakowany jest kolorem zielonym - rozpoczyna i kończy się w Toruniu. Po drodze warto zwrócić uwagę na 300-letnie dęby i 160-letnie sosny w lesie piwnickim, z których część niestety systematycznie usycha. Na zachodnim krańcu Piwnic mieści się Obserwatorium Astronomiczne UMK skupiające astronomów i radioastronomów prowadzących badania naukowe za pomocą radioteleskopu. Placówkę - po uprzednim zgłoszeniu - można zwiedzić. W Zamku Bierzgłowskim natomiast znajdziemy doskonale zachowaną warownię krzyżacką.

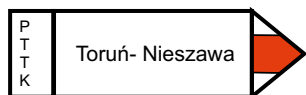
Szlak niebieski Unisław - Zamek Bierzgłowski liczy 20 km i jest szlakiem wiodącym przez Ziemię Chełmińską ukazującym jej walory historyczne. Kościół p.w. Wniebowzięcia NMP zbudowany na przełomie XIII/XIV w. gotycki. Drewniany wiatrak - koźlak z końca XIX w. oraz doskonale zachowaną warownię krzyżacką w Zamku Bierzgłowskim.

E-11 Słubice - Ogrodniki

Szlak żółty im Franciszka Łęgowskiego liczy 160 km długości, rozpoczyna się w Toruniu, przebiega przez Golub Dobrzyń, Brodnicę, Pojezierze Brodnickie dochodząc do Radomna. Od roku 1995 szlak żółty jest włączony do międzynarodowego szlaku turystycznego określanego kodem E-11, a przebiegającego od Słubic do Ogrodnik. W Toruniu i najbliższej okolicy, a także na terenie powiatu toruńskiego na trasie szlaku znajdują się zamki, których budowniczymi byli: krzyżacy, królowie polscy, biskupi chełmińscy. Zlokalizowana jest też jedna budowla rycerska. Marsz szlakiem niebieskim i odcinkami żółtego, międzynarodowego szlaku E-11, pozwoli m.in.. zapoznać się z budownictwem obronnym tych okolic.

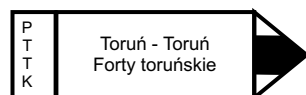

**TORUŃ - Rudak - Czerniewice -
Brzoza Toruńska - Karczemka -
Otłoczyn - Tążyna - Ciechocinek -
Raciążek - Podole - Dymiec -**

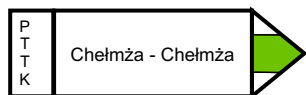
NIESZAWA

Szlak czerwony przebiega na trasie o długości 41 km. Na terenie Torunia prowadzi do przystani łodzi motorowej „Katarzynka”, leśnego rezerwatu przyrody „Kępa Bazarowa”, utworzonego w 1984 r. oraz na punkt widokowy – panorama miasta. Na terenie powiatu szlak pozwala poznać piękno lokalnej przyrody – głównie malownicze sosnowe lasy.

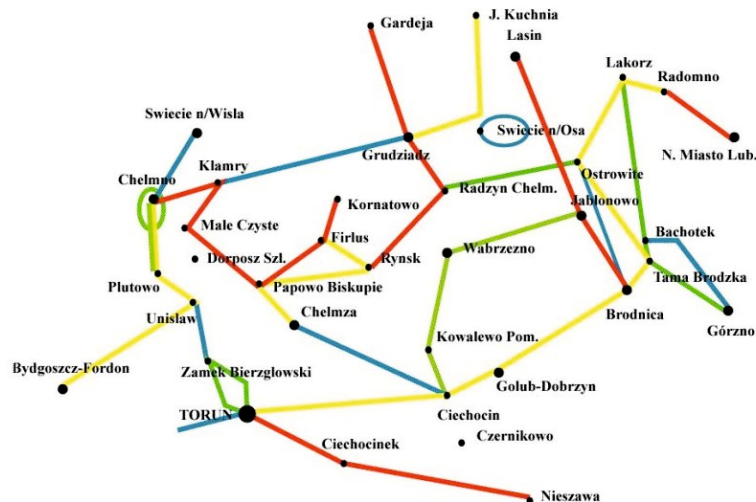
**TORUŃ (BORT-PTTK) - forty
toruńskie - TORUŃ (PKP)**

Szlak o długości 44 km, oznakowany kolorem czarnym nosi nazwę "szlaku fortecznego". Ślady umocnień obronnych Torunia liczą sobie kilkaset lat. W średniowieczu były to typowe dla tamtych czasów mury z basztami i bramami, widoczne jeszcze dziś od strony Wisły. W początkach XVII wieku podjęto - już na zewnątrz murów budowę potężnych ziemnych fortyfikacji bastionowych, których pozostałości rysują się jeszcze w pasie śródmiejskiej zieleni. Wielokrotnie szturmowane i bronione, przebudowywane i wzmacniane dotrwały do schyłku XIX wieku. Wówczas to powstał wokół Torunia - ówczesnej nadgranicznej twierdzy na styku dwóch mocarstw - nowy typ fortyfikacji w pewnym oddaleniu otaczającej pierścieniem fortów centrum miasta. Ten wyjątkowo interesujący, a rzadko spotykany zespół zabytkowy, zachował się w dużej mierze i stanowi niespotykaną, choć mało znaną, atrakcję Torunia.

**CHEŁMŻA - Kuchnia - Pluskowęsy
- Zalesie - Grodno - Kiełbasin -
Dźwierzno - Zelgno - Witkowo -
Dziemiony - Skąpe - Bielczyny -
Głuchowo - Nawra - Kończewice - CHEŁMŻA**

Zielony szlak regionalny „po gminie Chełmża”, to niecodzienna 16-kilometrowa wędrowka z pięknymi zabytkami i przyrodą w tle. O atrakcyjności turystycznej gminy stanowią jeziora dające możliwość rozwoju bazy wypoczynkowej, uprawiania sportów wędkarskich i wodnych. Dodatkowo sprzyjają temu architektoniczne i przyrodnicze zabytki, czy interesujące wykopaliska.

Informacja Turystyczna
PTTK Oddział Miejski
im. Mariana Sydowa w Toruniu
87-100 Toruń, ul. Piekary 41,
tel.: (056) 622-29-21
om.pttk@gmail.com

Starostwo Powiatowe w Toruniu
ul. Towarowa 4-6,
87-100 Toruń
tel.: (056) 662-88-88, fax.: (56) 662-88-89
promocja@powiattorunski.pl

**POWIAT
TORUŃSKI**

WĘDRÓWKI PIESZE

www.powiattorunski.pl